

**Цой Анастасия Анатольевна- воспитатель**

**МБДОУ ЦРР д/с №82 “Мичээр”**

**Город Якутск**

**Ийэ күнүгэр аналлаах сценарий.**

**Тема:** Ийэ күнэ – Биһиги тапталлаах ийэлэрбит!

**Сыала:** Оҕолорго ийэлэрин тапталын, харыстабылын суолтатын судургутук өйдөтүү. Ийэлэргэ махтал иэйиитин үөскэтии, бэйэ илиитинэн бэлэх оноро үөрэтии.

**Тэрээһин былаана:** 1. Көрсүһүү уонна саҕалааһын "Дорообо, ийээм!" (5 мүнүүтэ):

**Иитээччи:** (Оҕолору үөрэ-көтө көрсөр) " Дорооболорун, оҕолоор! Көрүн эрэ, бүгүн олус сылаас уонна кэрэ күн! Бүгүн биһиги барыбыт олус таптыыр, күндү ийэлэрбит күнэ! Ураа!" (Оҕолордуун илиилэринэн ытыс таһыналлар). Иитээччи: "Ким ийэтин таптырый? " (Оҕолортон ыйыты, илиилэрин көтөҕөллөр, ытааччы хас биирдии оҕону хайҕаан кэпсэтэр) "Оо, бары ийэбитин олус таптыыр эбиккит! Ийэбит биһигини куруук харыстыыр, сылаастык кууһар, олус күүскэ таптыыр!".

2. **Ырыа-оонньуу "Ийэбэр" (5 мүнүүтэ): Иитээччи:** "Тапталлаах ийэлэрбитигэр үнкүү үнкүүлээн көрдөрүүххэ эрэ!" (Кыра, судургу мелодияҕа оҕолорго сөптөөх хамсаныларынан көрдөрүү).

Ырыа тыллара (хамсаныларынан):

"Ийэ-ийэ, мин ийээм!

(Ийэҕэ тапталы көрдөрөр хамсаны).

Күн курдук сылаас, кэрэ!

(Илиилэринэн күнү көрдөрөллөр).

Миигин куруук кууһар,

(Оҕолор бэйэлэрин кууһаллар).

Убуу-убуу сыллыыр!

(Иэдэстэрин таарыйан сыллыыры көрдөрөллөр).

Махтал, ийэ, махтал!

(Илиилэрин холбоон махталларын биллэрэллэр).

Эн биһиги дьолбут! "

(Илиилэрин үһһэ көтөҕөллөр).

3. **"Ийэҕэ бэлэх" үлэ:** Матырыйаал: Открытка, араас өгнөөх кумаахы, клей.

Дайы: "Оџолоор, биһиги тапталлаах ийэлэрбитигэр кэрэ бэлэх оноруохха! Бу откритканы киэргэтиэххэ, бэйэбит илиибитинэн онорбут бэлэхпит!" диэн быһаары. Өннөөх кумаахыттан эрдэ кырыллан бэлэмнэммит сибэккилэр. Оџолор сибэккилэри килийдииллэр. (иитээччи хас биирдии оџоџо көмөлөһөр).

**Иитээччи:** "Көрүн эрэ, хайдах курдук үчүгэй бэлэх буолла! Сырдык, кэрэ! Ийэбит олус үөрүөџэ!".

4. **"Ийэ мичээрэ" оонньоу:** **Иитээччи:** "Оџолоор, ийэбит мичээрэ олус сырдык, күн курдук! Күлүөххэ эрэ!". Дайы: Иитээччи тус-туһунан мичээрдэри, дыһуннэри көрдөрөр (үөрүү, хомойуу, соһуйуу) уонна оџолортон хатылатарга көџүлүүр. Ийэ үөрэр мичээрин ураты чорботон көрдөрүү.. "Ийэбит үөрдэбинэ биһиги эмиэ үөрөнбит! Ийэбит мичээрэ – биһиги дыолбут!" диэн тыллар.

5. **Түмүктээһин:** **Иитээччи:** "Оо, хайдах курдук үчүгэй бэлэхтэри онордубут, хайдах курдук үчүгэйдик оонньоотубут! Барыгытыгар махтал! ". "Бу бэлэхтэри бүгүн дыиэџэ ийэлэрбитигэр биэриэхпит, "Махтал, ийээм!" диэхпит."

**Иитээччи:** "Чэ, оџолоор, ийэлэргитин куруук таптаан, истин, сылаас тыллары кэпсээн! Барыгытыгар дыолу-соргуну!"